

سؤالات امتحان نهایی درس : فارسی ۳	رشته : کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۳
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۷	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور درنوبت دی سال ۱۳۹۹			
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
	نمره		

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱	معنی هریک از واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) عاکفان کعبه جلالش به تقصیر عبادت معترف ب) محبت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند. ج) با صدایی مرتعش، لحنی رجز مانند و دردآلود / خواند د) چنین روز مبارکی صله ارحام نکنی کی خواهی کرد؟	۱
۲	برای واژه های « کتاب » و « تماشا » از میان واژه های زیر معادل معنایی بیابید. فروغ، رواق، نظاره، پگاه، صحیفه، سروش	۰/۵
۳	املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) دیروز در (قربت - غربت) باغ، من بودم و یک چمن داغ ب) تن زجان و جان زن (مستور - مسطور) نیست	۰/۵
۴	در گروه کلمه های زیر، چهارمورد نادرستی املايي وجود دارد؛ درست هریک را بنویسید. سپید معجز - شبه و سایه - تیلسان مدیترانه - رفق و توان - صورت سرمای دی - آزر و حیا - شیر ارقند - مزید و افزونی	۱
۵	نقش دستوری هر یک از واژه های مشخص شده را بنویسید. «هر کسی از ظن خود شد یار من از درون من نجست اسرار من»	۰/۵
۶	الگوی ساخت کدام جمله « نهاد + مفعول + مسند + فعل » است؟ ۱) زیبایی محبوب تو چند روی بیش نیست. ۲) عشق جاودانی، همواره معشوق را جوان می بیند. ۳) در این سفر، ستارگان را با درخشندگی جاودان خود می بینم. ۴) عشق از بهر این معنی، فرض راه آمد.	۰/۲۵
۷	در هریک از گروه های اسمی زیر، نوع وابسته و وابسته را تعیین نمایید. الف) هفت فرسخ راه ب) دامنه کوه های شمالی	۰/۵
۸	کاربرد معنایی فعل «نیست»، در کدام مصراع، اسنادی و در کدام مصراع، غیر اسنادی است؟ «زاهد ظاهرپرست از حال ما آگاه نیست در حق ما هر چه گوید جای هیچ اکراه نیست»	۰/۵
۹	با توجه به بیت زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. «چنان آمد اسپ و قبای سوار که گفתי سمن داشت اندر کنار» الف) یک حرف ربط وابسته ساز بیابید. ب) ترکیب «قبای سوار» وصفی است یا اضافی؟ ج) کدام نقش تبعی در این بیت به کار رفته است؟	۰/۷۵
۱۰	با توجه به سروده زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. «و در بهاران، عشق من! / خنده ات را می خواهم / چون گلی که در انتظارش بودم» الف) مفهوم «ان» را در واژه «بهاران» بنویسید. ب) زمان فعل «می خواهم» مضارع اخباری است یا آینده؟	۰/۵
۱۱	در هریک از گروه های اسمی زیر، نوع وابسته های پیشین و پسین مشخص شده را بنویسید. الف) رخس رخشنده ب) آخرین اندیشه ها	۰/۵
۱۲	در جمله ی مرکب زیر، جمله هسته (پایه) و جمله وابسته (پیرو) را مشخص کنید. «خودت بهتر می دانی که در این شب عیدی مالیه از چه قرار است.»	۰/۵
ادامه سؤالات در صفحه دوم		

سؤالات امتحان نهایی درس : فارسی ۳	رشته : کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۳
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۷	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور درنوبت دی سال ۱۳۹۹			
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
	نمره		

(ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۳	مصرع دوم هریک از بیت‌های زیر را بنویسید. الف) آیینۀ نگاهت پیوند صبح و ساحل ب) ماه آمده به دیدن خورشید، صبح زود ج) تنیده یاد تو در تار و پودم، میهن ای میهن	۱/۵
۱۴	آرایه متناسب با هریک از ابیات زیر را از کمانک مقابل آن انتخاب کنید. الف) شانه می‌آید به کار زلف در آشفتگی ب) چو خواهی که پیدا کنی گفت‌وگوی آشنایان را در ایام پریشانی بپرس (اسلوب معادله - جناس) باید زدن سنگ را بر سبوی (تشخیص - کنایه)	۰/۵
۱۵	حس آمیزی به کار رفته در عبارت زیر را توضیح دهید. «مثل کلاس گرم و پرشور حرف می‌زدید و مثل کلاس طنز و شوخی از کلامتان نمی‌افتاد.»	۰/۵
۱۶	آرایه استعاره را در بیت زیر مشخص کنید و مفهوم آن را بنویسید. «برکن ز بن این بنا که باید از ریشه بنای ظلم برکند»	۰/۵
۱۷	کدام یک از ترکیب‌های مشخص شده، مجاز است؟ مفهوم آن را بنویسید. «ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است»	۰/۵
۱۸	مشبه و مشبه به را در سروده زیر معلوم کنید. «همگنان خاموش / گرد بر گردش، به کردار صدف بر گرد مروارید»	۰/۵
۱۹	نام پدیدآورنده هریک از آثار زیر را بنویسید. الف) منطق الطیر : ب) داستان کباب‌غاز : ج) فی حقیقه العشق : د) قصه شیرین فرهاد:	۱

(ج) قلمرو فکری (۸ نمره)

معنی هریک از ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.		
۲۰	تو مشت درشت روزگاری	از گردش قرن ها پس افکند
۲۱	از دست و زبان که برآید	کز عهده شکرش به در آید
۲۲	بخند ؛ زیرا خنده تو /	برای دستان من شمشیری است آخته
۲۳	ما پرندگان را نیز پیشوا و شهریار است .	در خرد و بینش ، او را همتایی نیست.
۲۴	یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد.	
۲۵	سیاوش چنین گفت کای شهریار	که دوزخ مرا زین سخن گشت خوار
۲۶	حالا دیگر مصطفی در خوش زبانی ،	نوک جمع را چیده است .
ادامه سؤالات در صفحه سوم		

سوالات امتحان نهایی درس : فارسی ۳		رشته : کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۳												
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۷	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه												
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور درنوبت دی سال ۱۳۹۹																
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir																
ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)															
نمره																
به پرسش‌های مربوط به درک مطلب پاسخ دهید.																
۲۷	با توجه به نوشته زیر، دو مورد از صفات خداوند را بنویسید. پرده ناموش بندگان به گناه فاحش نذر و وظیفه روزی به خطای منکر نبرد.															
۲۸	هریک از ابیات زیر، بر چه مفهومی تأکید دارد؟ الف) جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن ب) کاووس کیانی که کی اش نام نهادند بدر آن جامه که فنگ تن و کم از کفن است کی بود؟ و کجا بود؟ و کی اش نام نهادند؟															
۲۹	مفهوم مشترک دو بیت زیر را بنویسید. «شو منفجر ای دل زمانه وان آتش خود نهفته می‌سند» «دلا خموشی چرا؟ چو خم نجوشی چرا؟» «برون شد از پرده راز، تو پرده پوشی چرا؟»															
۳۰	در بیت زیر، مقصود شاعر از «مادر سر سپید» و «سیاه بخت فرزند» چیست؟ «ای مادر سرسپید، بشنو این پند سیاه بخت فرزند»															
۳۱	با توجه به بیت «چو بخشایش پاک یزدان بود دم آتش و آب یکسان بود»، شاعر چه عاملی را سبب تأثیر یکسان آب و آتش می‌داند؟															
۳۲	در جدول زیر، هریک از متن‌ها، با کدام یک از مفاهیم مقابل خود، تناسب معنایی دارد؟ <table><tr><td>الف</td><td>«ستاره ضعیفی در شبستان تیره و تار درونم درخشیدن گرفت.»</td><td>(۱) امیدوار شدن</td></tr><tr><td></td><td></td><td>(۲) رها شدن از ضعف و ناتوانی</td></tr><tr><td>ب</td><td>«اگر خونین دلی از جور ایام لب خندان بیاور چون لب جام»</td><td>(۱) سختی کشیدن و بردباری در راه کمال</td></tr><tr><td></td><td></td><td>(۲) توصیه به شادی در هنگام سختی</td></tr></table>				الف	«ستاره ضعیفی در شبستان تیره و تار درونم درخشیدن گرفت.»	(۱) امیدوار شدن			(۲) رها شدن از ضعف و ناتوانی	ب	«اگر خونین دلی از جور ایام لب خندان بیاور چون لب جام»	(۱) سختی کشیدن و بردباری در راه کمال			(۲) توصیه به شادی در هنگام سختی
الف	«ستاره ضعیفی در شبستان تیره و تار درونم درخشیدن گرفت.»	(۱) امیدوار شدن														
		(۲) رها شدن از ضعف و ناتوانی														
ب	«اگر خونین دلی از جور ایام لب خندان بیاور چون لب جام»	(۱) سختی کشیدن و بردباری در راه کمال														
		(۲) توصیه به شادی در هنگام سختی														
۳۳	با توجه به سروده زیر، منظور شاعر از «شعر محض خوب و خالی» چیست؟ «قصه است این، قصه، آری قصه درد است / بی عیار و شعر محض خوب و خالی نیست»															
۳۴	سروده زیر، بیانگر کدام ویژگی‌های عشق است؟ «چه حرف تازه ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه ای برای نوشتن / که بتواند عشق مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند؟»															
۲۰	موفق باشید															
جمع نمره																

راهنمای تصحیح درس: فارسی ۳	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۲
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۷	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

همکاران گرامی، خدا قوت! لطفاً به موارد درست مشابه، نمره اختصاص دهید.

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱	الف) جمع عاکف، کسانی که در مدت معین در مسجد بمانند و به عبادت پردازند، ص ۱۳، ۰/۲۵ ب) نهایت، ص ۵۲، ۰/۲۵ ج) دارای ارتعاش، لرزنده، ص ۱۱۰، ۰/۲۵ د) به دیدار خویشاوندان رفتن و احوال پرسی از خویشان، ص ۱۳۳، ۰/۲۵	۱
۲	کتاب: صحیفه، ص ۱۵۵، ۰/۲۵؛ تماشا: نظاره، ص ۷۳، ۰/۲۵	۰/۵
۳	الف) غربت، ص ۸۴، ۰/۲۵؛ ب) مستور، ص ۴۷، ۰/۲۵	۰/۵
۴	شبح و سایه، ص ۹۰، ۰/۲۵ - طیلسان، ص ۶۱، ۰/۲۵ - سورت سرما، ص ۱۰۹، ۰/۲۵ - ارغند ص ۳۵، ۰/۲۵	۱
۵	یار: مسند، ۰/۲۵ اسرار: مفعول، ۰/۲۵ ص ۶۱	۰/۵
۶	گزینه ۲ ص ۵۴، ۰/۲۵	۰/۲۵
۷	الف) ممیز، ص ۰/۲۵ ب) صفت مضاف الیه، ص ۶۵، ۰/۲۵	۰/۵
۸	مصرع اول: اسنادی ۰/۲۵ مصرع دوم: غیر اسنادی در معنی وجود ندارد. ۰/۲۵، ص ۲۰	۰/۵
۹	الف) که ۰/۲۵ ب) اضافی ۰/۲۵ ج) معطوف ۰/۲۵ ص ۱۰۴	۰/۷۵
۱۰	الف) زمان بهار ۰/۲۵ ب) مضارع اخباری ۰/۲۵ ص ۱۵۱	۰/۵
۱۱	الف) رخشنده: صفت بیانی، ۰/۲۵ ب) آخرین: صفت شمارشی، ۰/۲۵ ص ۱۱۳	۰/۵
۱۲	جمله هسته: خودت بهتر می دانی ۰/۲۵ جمله وابسته: در این شب عیدی مالیه از چه قرار است. ۰/۲۵ ص ۱۳۲	۰/۵

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۳	الف) لبخند گاه گاهت صبح ستاره باران ص ۵۷، ۰/۵ ب) خورشید رفته است سر شب سراغ ماه، ص ۹۶، ۰/۵ ج) بود لبریز از عشقت وجودم؛ میهن ای میهن! ص ۱۱۷، ۰/۵	۱/۵
۱۴	الف) اسلوب معادله، ص ۴۹، ۰/۲۵؛ ب) کنایه، ص ۱۰۰، ۰/۲۵	۰/۵
۱۵	نویسنده دو حس شنوایی و لامسه را در جمله «گرم حرف می زدید» آمیخته است. ص ۸۹، ۰/۲۵	۰/۵
۱۶	بنا: ۰/۲۵ در مصرع اول، استعاره از ظلم است. ۰/۲۵، ص ۳۵	۰/۵
۱۷	مرغ اسیر در مصرع اول مجاز است ۰/۲۵ مجاز از شاعر ۰/۲۵ ص ۲۸	۰/۵
۱۸	همگنان: مشبه ۰/۲۵ صدف: مشبه به ۰/۲۵ ص ۱۱۶	۰/۵
۱۹	الف) عطار، ص ۱۲۵، ۰/۲۵ ب) محمدعلی جمالزاده ص ۱۴۰، ۰/۲۵ ج) شهاب الدین سهروردی، ص ۵۲، ۰/۲۵ د) احمد عربلو ص ۴۳، ۰/۲۵	۱

قلمرو فکری (۸ نمره)

۲۰	ای دماوند تو مشت بزرگ روزگار هستی که هنوز پس از قرن ها به عنوان میراثی باقی مانده ای. ص ۳۴	۰/۵
----	--	-----

ادامه راهنما در صفحه دوم

راهنمای تصحیح درس:فارسی ۳		رشته : کلیه رشته ها	ساعت شروع:۱۰صبح	تعداد صفحه: ۲
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۷		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور درنوبت دی ماه سال ۱۳۹۹				
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir				
ردیف	راهنمای تصحیح			
	نمره			
۲۱	هیچ کس نمی تواند با رفتار و سخنانش از عهده شکرگزاری خداوند برآید. ص ۱۲			
۲۲	بخند زیرا خنده و شادمانی تو ، مانند شمشیری بر کشیده در دستان من است.(شادی تو سلاحی برای مبارزات من است)ص ۱۵۰			
۲۳	ما پرندگان هم رهبر و پادشاهی داریم که در خرد و بینش، همانندی ندارد. ص ۱۲۰			
۲۴	روزگاری همه مردم دنیا به ایتالیا توجه داشتند و از آن بیم داشتند. ص ۶۲			
۲۵	سیاوش گفت ای پادشاه ! تحمل دوزخ در برابر این تهمت برای من آسان تر است.ص ۱۰۱			
۲۶	اکنون مصطفی در خوش صحبتی ، بر جمع مسلط شده است. ص ۱۳۷			
۲۷	ستارالعیوب بودن (۰/۲۵) روزی رسانی یا رزاق بودن خداوند ۰/۲۵ ، ص ۱۲			
۲۸	الف) وطن پرستی یا جان فشانی در راه وطن ۰/۲۵ ص ۲۹ ب) ناپایداری قدرت ، ص ۶۲، ۰/۲۵			
۲۹	دعوت به اعتراض و ترک خاموشی و سکوت ص ۳۷			
۳۰	مادر سر سپید : دماوند ۰/۲۵ سیاه بخت فرزند : خود شاعر ۰/۲۵			
۳۱	لطف و بخشایش الهی ص ۱۰۴			
۳۲	الف) ۱ ، ۰/۲۵ ، ص ۱۳۶ ب) ۲، ۰/۲۵ ، ص ۱۵۳			
۳۳	شعری که فقط به زیبایی ظاهری توجه می کند۰/۲۵ و به محتوا بی توجه است (متعهد نیست)۰/۲۵ ص ۱۱۰			
۳۴	توصیف ناپذیری عشق ۰/۲۵ و ویژگی های معشوق ۰/۲۵			
۲۰	موفق باشید			
	جمع نمره			